

چاوپیکه و تنیک له گه‌ل (هیوا ناسیح) نوینه‌ری رێکخراوی چاک له سوئیسرا

ئا: سیمۆن گرۆسریده‌ر
و. له ئەلمانیه‌وه: د. کارزان ناسیح

ئەم چاوپیکه و تنه‌ی لێرده‌دا ده‌خوێننه‌وه له لایه‌ن (سیمۆن گرۆسریده‌ر)وه، که خوێندکاری دو‌ا‌ق‌و‌نا‌غ‌ی ناماده‌یه‌یه له ولاتی سوئیسرا له مانگی نیاری 2009 دا نه‌نجام‌دراوه، به‌ریزی ئەم کاره‌ی له میانه‌ی ناماده‌کردنی توێژینه‌وه‌یه‌کی زانستی و ئەکادیمی له‌سه‌ر کورد به‌ ناوی (کورده‌کان: نایا تیروۆریستن یان چه‌وسا‌وه‌یه‌کی هه‌میشه‌یی؟)

Die kruden: Ewige
Unterdrückte oder
Terroristen?

، تا وه‌ک به‌شیک له پێدا‌وستیه‌کانی کۆرسی خوێندنه‌که‌ی پێشکه‌شی خوێندن‌گا‌که‌ی و دو‌ا‌تر ئەو به‌شه‌ی زانکۆ که لێی ده‌خوێنیت بکات. خوێندکاری ناوبراو سه‌رجه‌م به‌شی پێنجه‌می توێژینه‌وه‌که‌ی، که له هه‌شت به‌ش پیکهاتوه ته‌رخانه‌کرده‌وه بۆ باس له رێکخراوی چاک و نامانج و چالاکی و کاره‌کانی، که زانیاریه‌یه‌کانی له وه‌لامی پرسیاره‌کانی گفتو‌گۆ‌که‌ی له‌گه‌ل (هیوا ناسیح)دا هه‌له‌یه‌نجاون و دو‌ا‌تریش ته‌واوی ده‌قی ئەم چاوپیکه و تنه‌ی له پاشکۆی لیکۆلینه‌وه‌که‌یدا بلا‌و‌کردۆته‌وه. شایه‌نی باسه له مانگی ته‌موزی سا‌لی رابردوو گفتو‌گۆی توێژینه‌وه‌که‌ی کرا و به‌ پله‌ی (زۆرباشه) په‌سه‌ند کرا. من لێرده‌دا به‌ پێوستم زانیت، که چاوپیکه و تنه‌ی ناوبراو له‌گه‌ل ئەندامی چاک (هیوا ناسیح) وه‌رگێرمه‌ سه‌ر کوردی...

سیمۆن: رێکخراوی چاک ده‌یه‌وێت کورد چی ده‌ستبکه‌وێت؟ (چاک) چی ده‌کات بۆ کورد؟

هیوا ناسیح: چاک رێکخراویکی سه‌ربه‌خۆ و بی‌لایه‌نه‌، که له سا‌لی 2002 له لایه‌ن کورده‌کانی تاراوگه‌وه دروستکرا، له ئێستادا کۆمیته‌ی له کوردستانی عێراق (کوردستانی باشور) و نزیکه‌ی هه‌موو ولاته‌کانی ئەوروپای رۆژئاوا، له نیویاندا سوئیسرا و هه‌روه‌ها نوێنه‌رایه‌تیشی له ئەمریکاش هه‌یه. خۆی بۆ چه‌ند

ئامانچىك تەرخانكردو، سەرەكىترىنيان ناساندنى ئەو جىنۆسايدهى بەسەر گەلى كورددا ھاتوھ لە ئاستى نۆدوھلەتيدا، ھەروھە راکيشانى سەرچەم ئەو كەسانەى كە دەستيان لە كۆمەلگۆژيەكاندا ھەبووھ (وھك ھەلەبجە و ئەنفال) بۆ بەردەم دادگا، كۆمەك و يارمەتيدانى ئەو قوربانىيانەى، كە لە ئەنجامى ئەو كارەساتانەوھ نەخۆش كەوتون يان كەمئەندام بوونە، يارمەتى كەسوكار و پاشماوھى قوربىنيان وھك منال و بۆھنەكانيان، تىكۆشان دژ بە پىتشيلىكردى مافى مرؤف لە لايەن ئەو حكومەتانەى كە بەشەكانى كوردستانيان داگيركردوھ لە توركيە، ئيران، سوريا و ھەروھە لە ناوچەكانى تری جيهان. ئىمە ھەول دەدەين، كە ھەموو ئەو حكومەت و كۆمپانىيانەى بە شۆپەيەك لە تاوانى كۆمەلگۆژيدا بەشدار بوونە، بۆ بەردەم دادگای نىشتىمانى يان نۆدوھلەتى پەلكتيشيان بکەين، چونكە ئەو كۆمپانىيانە ماددەى خاويان بە سەددام فرۆشتوھ، كە دەكریت لە بوارى بەرھەمھينانى چەكە كۆكۆژەكانى (ئەى، بى، سى) بەكاربھيتزىن. ئەمەش بۆ ئەوھى قەرەبووى خيزانە زيانليكەوتوھكان و ميللەتەكەمان بکەنەوھ و ھەروھە بەپيى ياساى نۆدوھلەولەتى سزای رەواى خۆيان وەرېگرن.

يەك لە ئامانجەكانى تری ئىمە بەدۆكيۆمىنتكردى كۆمەلگۆژيەكان و ناردنى بەركەوتوانى چەكى كىمىيائى بۆ دەرەوھى و لات بەمەبەستى چارەسەر كوردنيانە.

ھەروھە (چاك) زۆر كەمپىنى بەرئىخستوھ، وھك كۆكردەوھى ئىمزای پشنگىرى ئەندام پەرلەمانەكان لە ھەندىك و لاتانى ئەوروپى، بۆ دانپىنانى كۆمەلگۆژيەكان بە ژىنۆساید، بۆ ئەم مەبەستەش دانپىنانى كۆمەلگۆژى ئەرمەنىيەكان و ھۆلۆكۆست وھك نمونە وەرەگرىن و چاويلدەكەين. ئىمە بەياننامەى نارەرزايەتى بۆ پىتشيلىكارىيەكانى دژ بە گەلى كوردستان دەرەكەين (گەلى كوردستان واتە، گەلى كورد و ھەموو ئەو كەمابەتيايەنى كە لە كوردستاندا دەرژىن)، سىمىنار و كۆبوونەوھ رېكدەخەين، خۆپىشاندى ئاشتىيانە لە و لاتانى دەرەوھ و لە كوردستانى عىراق ساز دەكەين، بۆ گەيشتن بە ئامانجەكانمان.

Die Kurden: Ewige Unterdrückte oder Terroristen?

Welche Bedeutung haben der Staatsterror, sowie die gewaltsamen Unabhängigkeitskämpfe für das Selbstverständnis der Kurden?

Maturaarbeit
Juli 2009

Simon Grossrieder
Kollegium St. Michael

Seminar: Aufarbeitung von Genozid
Leitung: M. Kleinewefers, D. Zunzer

سىمۆن: لە كاتى جىنۆسايدهوھ لە عىراقدا چى لە وەزىيەتى كوردەكان گۆراوھ؟

ھىوا ناسىج: كاتىك من لەم وەلامەدا باس لە جىنۆساید دەكەم ماناى: كۆمەلگۆژى بەرزانيەكان سالى 1983، كە تيايدا 8000 كەس لە عەشیرەتى بارزانی بەبى ھۆ لەناوبران، بۆمبارانكردى شارى ھەلەبجە بە چەكى كىمىيائى لە سالى 1988، كە نزیكەى 5000 كەس تىداچوون، كردارەكانى ئەنفال سالى 1988، كە 182 ھەزار كەسى تىداچوو. ئەو سى تاوانە ھەموويان لەلايەن رژیى سەددامەوھ ئەنجامدران. لە كاتى جىنۆسايدهوھ لە عىراقدا زۆر شت گۆراوھ، بۆ نمونە بۆ كۆمەلگای نۆدوھلەتى روون بووھوھ، كە سەددام وىستى كوردەكان قەلاچۆ بكات، بە شۆپەيەكى دپندانەى وا كە چەكى كىمىياویشى دژ گەلەكەى خۆى بەكاربرد. ھەلەبجە بووھ سىمبولىك بۆ كاركردن دژ بە بەكاربردنى چەكى كىمىيائى.

به‌داخهوه له‌وکاته‌وه حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان کاریکی زۆری بۆ هه‌له‌بجه وهک شوینی کاره‌ساته‌که نه‌کردوه، بۆ نمونه بۆ بنیادنانه‌وه و ئاوه‌دانکردنه‌وه‌ی داموده‌زگا و خزمه‌تگوزارییه‌کان، له‌ویدا هه‌شتا هه‌ژاری و بیکاری زۆره... هتد. ئیمه سه‌رنج ده‌دهین، هه‌رچه‌نده له‌وکاته‌وه کۆمه‌لکوژی تر له به‌رامبه‌رمان ئه‌نجام نه‌دراوه، به‌لام پێویستمان به یارمه‌تی هه‌یه، به‌رکه‌وتوانی چه‌کی کیمیایی هه‌شتا به‌ده‌ست جۆره‌ها نه‌خۆشییه‌وه ده‌نالینن. جار و بار گویمان لیده‌بیت، یه‌کیک له‌وان به‌وه نه‌خۆشیانه‌وه ده‌مریت. کۆمه‌لگای نیۆده‌وله‌تی به یی پێویست یارمه‌تی کورده‌کانی عێراقی نه‌داوه. هه‌له‌بجه و ئه‌نفال له‌م سالانه‌ی دوایدا له لایه‌ن حکومه‌تی عێراق و په‌رله‌مانه‌که‌یه‌وه وهک جینۆساید دانیپیدا نرا.

سیمۆن: چۆن کوردەکان لەگەڵ جینۆسایددا تەعامولیان کرد، چۆن کاریان لەسەر یاده‌وه‌رییه‌کان کرد؟

هیوا ناسیح: کوردەکان ره‌وشی تالیان چه‌شت، ئه‌وه جینۆساید زۆر شوینه‌واری له‌سه‌ر کوردەکان به‌جیه‌هه‌شت. تا ئیستا به‌داخه‌وه هه‌موو گۆره به‌کۆمه‌له‌کان نه‌دۆزراونه‌ته‌وه، له‌وانه‌ش که دۆزراونه‌ته‌وه ته‌نها نزیکه‌ی نیوه‌یان ئیسکوپروسکیان له‌لایه‌ن حکومه‌تی هه‌ریمه‌وه گه‌رێنراونه‌ته‌وه بۆ کوردستان. زۆر له قوربانیان تا ئه‌مڕۆش به‌ده‌ست نه‌خۆشی جۆراوجۆره‌وه ده‌نالینن، وهک نه‌خۆشییه‌کانی هه‌ناسه‌دان، چاو، نه‌زۆکی، له‌دایکبوونی منالی ناته‌واو، پیتست و شیریه‌نجه‌ی خوین ... هتد. وهک شوینه‌واره‌کانی دواتری کۆمه‌لکوژییه‌کانیش زۆر گرفتی کۆمه‌لایه‌تی و ده‌رونی بۆ که‌س و کاری له‌ناوچووان به‌جیه‌هه‌شتوه. به‌داخه‌وه کوردەکان نه‌یان‌توانیوه یاده‌وه‌رییه‌کانیان بیرجیه‌ته‌وه، هه‌رچه‌نده وه‌زاره‌تیکیش له حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان به ناوی (وه‌زاره‌تی شه‌هیدان و ئه‌نفالکراوان) هه‌یه، که‌چی به‌داخه‌وه زۆر ئه‌کتیف نییه.

سیمۆن: وای بۆ ده‌جیت که رۆژیک ولاتیکی کوردی هه‌بیت؟ چۆن ده‌کریت ئه‌مه بیه‌ته دی؟

هیوا ناسیح: به‌ئێ، بۆ نا، به‌پێی په‌یماننامه و یاسا نیۆده‌وله‌تییه‌کان، هه‌ر گه‌لیک مافی دیاریکردنی چاره‌نوسی خۆی هه‌یه. کوردەکان نایانه‌ویت ولاتیکی تر داگیر بکه‌ن و له‌وێ حکومه‌تیک دابمه‌زرینن، ئه‌وان ئه‌یانه‌ویت ته‌نها له‌سه‌ر خاکی نیشتمانی خۆیان، که وا له هه‌زاران ساله‌وه تێیدا نیشته‌جین، ولاتیک بنیاد بنین. کوردەکان زۆریان له عه‌ره‌ب، فارس و تورکه‌کانه‌وه چه‌شت، که به ناوی برای ئاینیه‌وه فیلیان لیکراو چه‌وسانه‌وه. هه‌رچه‌نده سه‌رکرده کوردەکانی عێراق له ئیستادا بریاریان له‌سه‌ر سیسته‌می فیدرالی داوه، به‌لام من بروام وایه، که گه‌ر بارودۆخ گونجاو بیت، کوردەکانیش ده‌توانن ولاتیک بۆ خۆیان رابگه‌یه‌نن، ئه‌مه خه‌و و خۆزگه‌ی هه‌ر کوردیکه، له هه‌موو پارچه‌یه‌کی کوردستاندا. من خۆم وای بۆ ده‌جم، له ئیستادا ئه‌سته‌م بیت، ولاتیکی وا بۆ کوردەکان بنیاد بنریت، ئه‌مه‌ش له‌به‌ر زۆر هۆ، له پیتست هه‌موویانه‌وه جیۆپۆله‌تیکی خرابی کوردستان، به‌لام نزیکه‌ی هه‌موو گروپ و پارتیه کوردیه‌کان ده‌یانه‌ویت به ریگه‌ی ناشتیانه و سیاسی به‌و ئامانجه بگه‌ن، ده‌کریت له ئیستا سیسته‌می فیدرالییه‌ت ئامانجیکی واقیعبینانه بیت. به‌لام بۆ داها‌تو وای ده‌بینم، که ده‌توانن له راپرسییه‌کی ئازاد و دیموکراتیدا بریار بدن، که ئایا له‌گه‌ل حکومه‌تی مه‌رکه‌زیدا بمیننه‌وه یان سه‌ربه‌خۆ ببن.

سیمۆن: هه‌ندیک ریکخراوی کوردی هه‌ن، که ده‌یانه‌ویت به چه‌ک و توندوتیژی بگه‌ن به سه‌ربه‌خۆیی، تۆ ده‌باره‌ی ئه‌مه‌یان چی ده‌لێیت؟

هیوا ناسیح: وهک پیتستر ئاماژه‌م پێ کرد، که چه‌ند حزب و گروپیکی که‌م هه‌ن، که بۆ به‌ده‌سته‌هێنانی مافه‌کانی کورد بروایان به چه‌ک هه‌بیت، به‌لام ئیمه ده‌بیت له بارودۆخ و هه‌لومه‌رجه‌کانی ئه‌و پارتانه‌ش

تىبگەن، ئاخىر كاتىك پارتىيە ھىچ ھەلىكى لەبەردەمدا نابىت بۇ تىكۆشانىكى ديموكراتىيە ۋە ئاشتىيە، ئىنجا بىر لە رىگەيەكى تر دەكاتەۋە. كاتىك حكومەتى ناۋەندى ۋلاتىك، كە ئەۋ جۆرە رىكخراۋانەى ھەيە، رىگەى تىكۆشانىكى ئاشتىيە ۋە سىياسىيە بەۋ پارتانە بدات ۋ سەرەراى ئەۋ مۆلەتەش رىكخراۋىك ھەر لەشاخەكان بىمىننەتەۋە، دەكرىت بلىين تىرۆرىستە، واتە كاتىك پارتەكە برواى بە خەباتى ديموكراتىيە ۋ ناتوندوتىيەنە نەبىت.

گەر بەرىزتان باش مېژۋوى شۆرش ۋ سەرھەلدانەكانى كورد بخویننەۋە، لە نىۋياندا كوردىك نابىننەتەۋە، فرۆكەيەكى رىفاندبىت يان لە نىۋ كۆمەلىك خەلكى سىقىلدا كوردەۋەيەكى خۆكۆزى ئەنجام داىت.

سىمۆن: بۇچى لەنىۋ كۆمەلگەى نىۋەۋەلەتەيدا كوردەكان نەك ۋەك قوربانى، بەلگو ۋەك تىرۆرىستى بىدەرەست دەبىنرەن، چى لەسەر ئەمە دەلەن؟

ھىوا ناسىخ: بە داۋاى لىتوردنەۋە، من رام ۋەك ئىۋە نىيە، چونكە واى نابىنم، كە ھەموو كۆمەلگەى نىۋەۋەلەتەى كوردەكان ۋەك تىرۆرىست چاۋلىيەن، تەنھا چەند ۋلاتىكى كەمن، ئەۋانەش تەنھا يەك دوو پارتى كوردەكان ۋا ناۋەننەن، كە ئەمەش پەيوەندى بە بەرژەۋەندىيە ئابورى ۋ سىياسىيەكانىيەۋە ھەيە، نەك بە حەقىقەت ۋ دادۋەرىي.

جگە لەمە بۇ نمونە پىكاكا ھىچ رىگەيەكىان نادىت، كە لە ناۋ شارەكان تىكۆشانى خۇيان بكن، ئەگەر نا، ئەۋان پەنا نابەنە بەر شاخەكان. واتە ئەۋان ناچاركرون، كە بېرۆن بەرەۋ شاخەكان ۋە بە چەك تىكۆشانى خۇيان بكن. لە سالانى رابردوۋا زۆر جار ئەم پارتە ئاگرەستى تاكلايەنەى راگەياندوۋە ۋ جىبەجى كىدوۋە، بۇ ئەۋەى كىشەى كورد لە توركىادا بە ئاشتى چارەسەر بكرىت، بەلام حكومەتى توركىا ئەمەى بە جدى ۋەرنەگرتوۋە ۋ ئەم ھەلەى نەقۇستوتەۋە. بە پىچەۋانەۋە، ئۆپەراسىۋنەكانىان نژ بە گەرىلاكان لە نىۋخۆ ۋ دەرەۋەى سنور زياتر كىدوۋە. لەم رەۋشەدا ئاشتى سەرناكەۋىت، چونكە ۋەك پەندە كوردىيەكە دەلەت: مرۆف ناتوانىت بە دەستىك چەپلە لىدات. نە پىكاكا ۋ نە حزبەكانى ترى كوردى تىرۆرىستىن. ئەۋان تىكۆشەرانى رىگەى ئازادىن. تىدەكۆشەن بۇ مافە كەلتورى ۋ كۆمەلەيەتتەكانى كورد. رەنگە ئەم پارت يان ئەۋ گروپ ھەلەيەك بكات، بەلام ئەمە واتاى ئەۋە نىيە، كە ئەم پارت ۋ گروپانە تىرۆرىستىن.

سىمۆن: بۇچى جىنۇسايد لە عىراقدا ھىشتا لەسەر ئاستى نىۋەۋەلەتەى دانىيەدا نەراۋە؟

ھىوا ناسىخ: ۋەك پىشترىش ۋەم، لەم سالانەى دوايىدا ئەنفال ۋ كارەساتى ھەلەبجە ۋەك جىنۇسايد لە لايەن پەرلەمان ۋ دادگەى بالەى تايبەتتەى عىراقەۋە دانىان پىدانرا، بەلام رەنگە ئىمەى كورد كۆشى باشمان نەكرىبىت، يان سەرکەۋتوۋ نەبوۋىتتىن، كە ئەم كۆمەلگەى ۋ قەلاچۆكرىدە ۋەك جىنۇسايد بۇ كۆمەلگەى نىۋەۋەلەتەى رونبەيەنەۋە. يان بەدۇكىۋمىننەمان نەكرىبىت، تا ئەۋان قەناعەت پى بكن. من لە دانىشتىك لە 2 ى تەموزى سالى رابردوۋا لە ساختمانى پەرلەمان لەگەل (كارلۇ سوماروگا) ى سكرتېرى گروپى پەرلەمانتارانى دۆستايەتەى لەگەل كورد دا ۋ جارىكى ترىش لە 1 ى تشرىنى يەكەمى ھەمان سالدا لە ميانەى كۆبوۋنەۋەى ئەندامانى ئەۋ گروپە پەرلەمانتارانە ۋ نۆپنەرانى حزب ۋ رىكخراۋە كوردىيەكان، دوام لىكرىن، كە پەرلەمانى سويسرا ئەۋ كۆمەلگەىيەنە بە جىنۇسايد بناسىت.

من بروام واىە، كە دەبىت ئىمە كۆشى زياتر بكن ۋ كارى بۇ بكن، تا پەرلەمانى سويسرى ۋ پەرلەمانتارانى ۋلاتانى دىكەش قەناعەت بەۋە بەنن. چونكە بەداخەۋە ھىشتا خەلكانىكى زۆر لە ۋلاتانى

دەرەوۋە ھەن، كە سەددام بە راستى ناسن، يان لاي كەمى نازانن ئەم دىكتاتورە چى بەسەر كورد ھىناوۋە.

سىمۇن: داھاتوى كوردەكان چۆن دەبىنرەيت؟ ئايا رەوشى كوردەكان باشتر دەبەيت؟ چاك دەبەويت چى ھاوكارىيەك بۇ ئەمە بكات؟

ھىوا ناسىج: من گەشېنم بە داھاتوى كوردەكان، چونكە من واى دەبېنم، ئەوۋە ياسايەكى نەنوسراوى سروسشە، كە داد و راستى ھەر سەردەكەون. جگە لەمە كوردەكان بېسەنەوۋە خەباتى خۇيان بۇ نازادى و ئاشتى بەردەوامە، ئەوان دەست ھەلناگرن، تا نەگەنە ئامانجەكانيان. لە لايەكى ترەوۋە، سىستەمى نوئى جىهان بەرەوۋە دېموكراتىيەت و ئاشتى ملدەنەيت. رژیمة تۆتالىتارى، دىكتاتور و فاشىستەكان لە سەركار لادەدرین.

لە ئىستادا سەرەراى ھەندىك گەندەلى و خراپ بەكارھىنانى بەرئوۋەبردن، لە باكورى عىراقدا حكومەتىكى ھەرىمى كوردى و پەرلەمانىكى كوردى ھەيە. وە لە توركيادا ھەناسەيەكى باشتربوون ھەستى بېدەكرەيت، بە داخوۋە بەلام لە ئىران و سوريادا لە ئىستادا ھىچ بەرەوۋە بېشچوونىك نىيە. ئىمە بۇداھاتوئەكى ئاشتى بۇ كوردستان و تەواوى جىهان تىدەكۆشېن، بېرومان بە چەك و توندوتىژى نىيە. ئىمە دەتوانىن وەك چاوەدېرىك بەسەر حكومەتانى داگىركەرانى بەشەكانى كوردستان و حزبە ئۆپۇزسىۋنەكانەوۋە بېن، لە كوئى ھەر لايەكان بېشئىلكارىيەكى مافى مرؤف ئەنجام بدات، لە قاوى دەدەين. ئىمە لە دەرەوۋە و لات دەتوانىن باشتر كېشەى كورد بۇ كۆمەلگەى نۆدەولەتى شىبەكەينەوۋە، كەوا كوردەكان تىرۆرىست نىن، بۇ ئەوۋەى ئەوانىش پالېشتى لە كېشەكەمان بەن.

سىمۇن: حكومەتى توركيە و عىراق ھەولياندا، كە تەواوى ناسنامە و كەلتورى كوردەكان لەناوۋەبەرن. ئايا ناسنامە چەند گرنگە بۇ خودى كوردەكان؟ ئايا بۇ كوردىك كوردبوون چ مانايەكى ھەيە؟

ھىوا ناسىج: وەك د. ئىسماعىل بېشكچى پروفېسسورى تورك دەلەيت: كوردستان كۆلۆنىيەكى نۆدەولەتتەيە. زمان و كەلتور بۇ كوردەكان زۆر گرنگە، چونكە ئەمانە وەك ناسنامەى ھەر گەلىك وايە وە ئەم ناسنامەيە ئەو نەتەوۋەيە لە پاكسازى نەژادى دەپارىژىت، بۇ نمونە، گەر زمانى كوردى نەبوۋايە، زۆر دەمىك بوو كوردەكان لە توركيە لە لايەن كەمالىيەكانەوۋە ئەسىمىليزە كرابوون. بەلام ئەوان سەرەراى قەدەغە بوونى زمان و كەلتورەكەيان، توانىتەيان بەتايبەتى لە لادىكاندا لەو پارچەيەى ژېردەستەلاتى توركيادا، لە باشورى رۆژھەلاتى ئەنەدۇليا زمانەكەيان پەرىژن و بەھىلنەوۋە. گەر ناسنامە بۇ ئەو نەتەوانەى، كە دەولەتى نەتەوۋەيى خۇشيان ھەيە، گرنگ بېت، ئەوا بۇ گەلىكى فېئىلكراوى دابەشكراوى وەك كوردەكان، چەندان جار گرنگترە. بۇيە دەبىنن رژیمة كۆلۆنئالىست و داگىركەرەكان ھەولەدەن، كە ناسنامەى گەلە چەوساوەكان لەنۆبەرن. كوردبوون واتا، مرؤفبوونىك، نىشتىمانىكى داگىر و دابەشكراوى ھەبېت، وە سەر بە گەلىك بېت، كە لە سەدەى بىستويەكېشدا ھىچ ولاتىكى نەبېت و لە ھەر پارچەيەكى نىشتمانەكەيدا وەك مرؤفى نمرە دوو سەير بىكرەيت.

سىمۇن: ئەو وېنەيەى كە كوردەكان ھەيانە، ئايا لە لايەن پىكاكا و گروپەكانى ھاوشىوۋەيەوۋە شەقلى گرتوۋە؟ كوردەكان خۇيان بە شانازىيەوۋە وەك جەنگاۋەرى سەربەخۇيخواز دەبىنن؟

هيوئا ناسيخ: من وايدەبىنم بە ھۆى ميژووو كەيانەوھىيە، كە كوردەكان وەك جەنگاومرى سەربەخۆييخواز خۆيان دەبىنن، چونكە ئەوان نزيكەى ھەميشە لە شەپ و راپەرىندا دژى داگىركردن و چەوساندنەوھ دژ بە حكومەتە نيۆھندييەكان بوون و ژياون. گەر بەريژتان ميژوووى كورد بخويننەوھ، دەبىنن زۆر لە شۆرش و راپەرىنەكان، كەوا كوردەكان بۆ ئاشتى و ئازادى ئەنجاميان داوھ، بەلام بەداخەوھ زۆربەيان بە زەبروزەنگ و خوین وەلام دراوونەتەوھ و شكستيان پيھاتوھ.

پيكاكا پارتيكى كوردىيە، كەوا بۆ ئازادى دەجەنگيٹ، ئەوان كاريگەريان لەسەر بەشيكي كورد ھەيە، بەتايبەت لە توركيا و ھەندەران، بەلام من لەو باوھەردا نيم، كە وا تەنھا بەھۆى ئەم پارتهوھ، ئەم ويئەيەى كورد بەرجەستە بووبيت، بەلكو وەك بەرئەنجاميكي ئەو رەوشە، كەوا كوردەكان لە سەدان سالەوھ تييدا ژياون.

كوردەكان خەلكيكي ئازادىخوازن، گەر دوژمنەكانيان لىيان بگەريئ ئەوان لە ئاشتى و ئازاديدا بژين، ئەوان نايانەويٹ برۆن بەرەو نيوشاخەكان وە چەك ھەلگرن، بەلام ئەمە دوا ريگەيە، كە ھەليان بژاردوھ. ئيمە ئەمانەويٹ، ئەو مافانەمان ھەبيت، كەوا نەتەوھەكاني تر لە سەدان سالەوھ بەدەستيان ھيئاوھ.

پروفايل

هيوئا ناسيخ خەلكى كوردستانى بەشى عىراقە. بايولۇژى خویندوھ و رۇژنامەنووسە. لە سالى 1998 ھوھ وەك پەنابەر لە ولاتى سويسرا دەژى. ئەو لە ھەندەران كەسيكى زۆر چالاكە لە بوارى سياسى و مافى مروفا وە نوينەرى ريخراوى (جاويدىرى كوردوسايد - چاك) ھ لە سويسرا.

تېيىنى: ئەم بابەتە لە رۇژنامەى ميديا، ژمارە (419) ى 2010/1/12 بلاوكراوھتەوھ.